

(DRAFT COPY)

DEMOKRATİK TEPKİLER REHBERİ

Rev. No: 1.0 Tarih :Haz., 1991
Rev. No: 2.0 Tarih :Tem., 1991
Rev. No: 3.0 Tarih :Mar., 1999

BEYAZ NOKTA® POLİTİKA DOKÜMANLARI DİZİSİ
BNPD7

BEYAZ NOKTA® VAKFI

Adres

Merkez: Şair Nedim S., 2/9
06690 Çankaya / ANKARA

Telefon: (312) 441-4870

Fax: (312) 441-5399

e-posta: bnv@beyaznokta.org

<http://www.beyaznokta.org>

İstanbul Ofisi : Talat Paşa Mah.,

Aslangazi C., Akçalı S., 2/4

80360 Kağıthane / İSTANBUL

Telefon + Faks: (212) 222-4769

GİRİŞ

Siyasette muhalefet partilerinin etkili muhalefet yapmadığı, gösterilmesi gereken tepkilerin gösterilemediği temaları, hemen her devrin geçerli konusu olmuştur. Ancak, etkili muhalefet in nasıl yapılabileceği konusunda yol da gösterilememiştir.

Bunun olası bir sebebi, yalnız siyasi partilerimizin değil, demokrasimizin yapı taşları olan her türlü kuruluşumuzun ve de bireylerin çeşitli konularda göstermesi gereken demokratik reaksiyonların neler olabileceklerinin açıkça ortaya konulmuş olmayışıdır.

Bu yayınlara, bu boşluğun doldurulmasına katkıda bulunulmak istenmiştir. Hemen her düzeydeki kuruluş ve kişinin uygulayabileceği çeşitli demokratik reaksiyonlar yayın içinde bulunabilecektir.

Ancak, önemle altı çizilmesi gereken bir nokta, bütün bu araçların, yürürlükteki hukuk düzenine harfiyen uymak kaydıyla kullanılması gerekliliğidir.

Demokrasiyi içimize sindirebilmemiz, onun araçlarını tam kullanmakla mümkündür. Bu yayın, toplumumuzun sorun çözme araçları çantası içinde bulunması gereken araçlardan birisini tanıtmaktadır.

1. DEMOKRATİK TEPKİLERİN HEDEFLERİ

İdarenin belli konu(lar)da uyarılmasını sağlamak ve bu yolla toplum kesimlerinin duyu ve düşüncelerinin yönetimlere iletilmesini sağlayarak bir iletişim ortamının oluşumuna katkıda bulunmak hedeflenmektedir.

Diğer yandan, yönetimlerinin çeşitli konulardaki olası yanlışlarının, “sürçme”den “ısrar”a kadar uzanan çeşitli düzeyleri için, çeşitli protesto yöntemleri konusunda bilgi verilmesi ve yine bu suretle demokratik sürece katkıda bulunulması hedeflenmiştir.

2. DEMOKRATİK TEPKİLERİN İLKELERİ

- Yasalara ve diğer mevzuata uygun olmak,
- Yapıcı olmak : Eleştiri ve çözümün birlikteliği

3. DEMOKRATİK TEPKİ ARAÇLARI

3.1- TBMM aracılığı ile gösterilebilecek reaksiyonlar

Aşağıda yer alan araçlar kendi kendilerini açıklar niteliktedir. Ayrıca, nasıl kullanılacakları TBMM İç Tüzüğünde ayrıntılı olarak açıklanmaktadır. Bu sebeple ayrıntılı bilgi verilmemiştir.

3.11- Soru, Meclis araştırması, gensoru vbg denetim araçları

3.12- Gündem dışı konuşmalar

3.13- Meclis komisyonları, Başkanlık divanı üyelikleri, milletvekilliği gibi görevlerden istifa etmek

Tepki gösterilmesi öngörülen konularda, milletvekillerinden bu yolla tepki göstermeleri istenilebilir.

3.2- Mektup kampanyaları

Tepki gösterilmek istenilen konularda, tepki konusu ile ilgili kişi ve kuruluşlara çok sayıda mektup yazılmasıdır. Az sayıda ve/ya bir defaya mahsus olmak üzere yazılacak mektuplar, ne yazılan kişi ve kuruluşlar ve ne de basın ve kamuoyu açısından etkili olmamaktadır. Gerekli adresler ve hatta yazılacak metinler hakkında demokratik kuruluşların katkısı işi kolaylaştıracaktır.

3.3- Telefon kampanyaları

Mektuba benzer şekilde kullanılabilir. İlgili kişilerin telefonlarının temini günümüzde oldukça kolaylaşmıştır. Yoğun biçimde telefon arayışına muhatap olacak kişilerin bundan bir ölçüde de olsa etkilenmesi kaçınılmazdır.

3.4- Kamuoyuna teşhir kampanyaları

3.41- Belirli bir olay hakkında bilgisi bulunanların bilgilerinin toplanması ve bunların yazılı şekle getirilerek yayımlanmasıdır.

3.42- Belirli bir kişi hakkında bilgisi bulunanların bilgilerinin toplanması ve bunların yazılı şekle getirilerek yayımlanmasıdır.

3.5- Yargının harekete geçmesini hızlandırma kampanyaları

Demokratik sistem içinde suç olduğu şüphesi bulunan olaylar karşısında yargının otomatik olarak harekete geçmesi beklenirse de, harekete geçme hızını etkileyebilecek olası sebepler nedeniyle yoğun şekilde suç duyurusu yapılması ya da dava açılması, süreci hızlandırabilir.

3.6- Tepki konusu çevresinde çeşitli toplantılar düzenlemek

Konferans, seminer, panel, açık oturum gibi toplantılar, sınırlı sayıda kişiye hitap etse de belli bir etkiye sahiptir. Özellikle demokratik reaksiyonlar konusunda duyarlı olan idareler, bu tür reaksiyonları dikkatle izlerler. Bu açıdan bakıldığında demokratik reaksiyonlar, bir idarenin kullanılabileceği en değerli yol göstericiler olarak yorumlanabilir.

3.7- Kısa süreli ve yalnız tepki konusunu işleyen gazete, dergi vb çıkarmak

3.8- Tepki konusunu işleyen makale üretimi

3.9- Basın kuruluşlarıyla tepki konusunda işbirliği yapımı

3.10- Tepki göstericileri paneli oluşturulması

Genellikle tepki gösterme sürecinin en zayıf yanı, tepki göstermeyi düşünen ya da buna hazır olanların birbirlerinden kopuk olmaları, ama bir yandan da gösterilecek tepkilerin fazla kişinin çabalarına gerek göstermesidir.

İşte bu nedenlerle özellikle önemli konularda gösterilecek reaksiyonların planlanmasında ilk adım, bu gibi kişi ve/ya kuruluşları bir araya getiren bir panel oluşturmaktır.

3.11-Şaka üretimi yoluyla demokratik tepkiler

3.111-Fıkra yarışmaları düzenlemek

3.112-Karikatür yarışmaları düzenlemek

3.113-Kitlenin katılımına açık ve çok sayıda kişiyi konu üzerinde düşünmeye çağıran diğer yarışmalar düzenlemek

3.12-Basın yoluyla demokratik tepkiler

3.121-Köşe yazılarında tepki konusunu işlemek

3.122-Demokratik tepki şekilleri konusunda köşeler açmak, kamuoyunu bilgilendirmek

3.123-Çeşitli yarışmalar düzenlemek

3.124-Paneller, toplantılar düzenlemek

3.125-tepki mektuplarını yayımlamak

3.126-Niyet teşhiri amacıyla soru yöneltme

Muhabirlerin, çeşitli olası niyetlerin ortaya çıkmasını sağlayıcı tuzak sorular sormaları

3.13-Gösteri yürüyüşleri düzenlemek

Mevcut mevzuat çerçevesinde düzenlenebilecek yürüyüşler, daha çok kişinin konuya dikkatinin çekilmesine faydalı olabilir,

3.14-"Saygılı Protestolar" yoluyla tepki göstermek

3.15-Yardımcı araçlar

3.151-Tepkilerin hukuka uygunluğu konusunda görüş veren bir organ teşkili

3.152-Tepkiler için katkı sağlama

- Mali yardım

- Sekretaryal yardım

- Danışma hizmeti

3.153-Reaksiyonların yönetimi için organizasyon

3.154-Yargıyı harekete geçirmek için hukuk bürosu teşkili

3.155-*Fund Raising*

3.156-Yeni tepki yöntemleri yarışması

3.16-Çözüm üretimi

3.161-Çalışma dokümanları üretimi

Belirli bir sorunun sistematik olarak parçalara ayrılıp, başlıklar haline getirildiği ve ilgilenen kuruluşların bu başlıklara çözümler üretmesi istenilen dokümanlardır. Sorunu bütün yönleriyle ortaya koyduğu için etkisi büyüktür.

3.162-Politika dokümanları üretimi

Bir sorun konusunda kullanılacak çözüm araçlarını sıralayan dokümanlardır. Çalışma dokümanlarında sıralanan başlıklar itibariyle verilen çözümler, bir Politika Dokümanını oluşturur.
